

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐỖ TÚ ANH

**TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
CHO HỌC SINH VỀ CHỦ ĐỀ “TÁC DỤNG CỦA DÒNG ĐIỆN”
TRONG DẠY HỌC CHƯƠNG “ĐIỆN HỌC” - VẬT LÝ 7**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐỖ TÚ ANH

**TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
CHO HỌC SINH VỀ CHỦ ĐỀ “TÁC DỤNG CỦA DÒNG ĐIỆN”
TRONG DẠY HỌC CHƯƠNG “ĐIỆN HỌC” - VẬT LÝ 7**

**Ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Vật lí
Mã số: 8.14.01.11**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Cán bộ hướng dẫn khoa học: PGS.TS Tô Văn Bình

THÁI NGUYÊN, 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình của riêng tôi dưới sự hướng dẫn khoa học của **PGS. TS Tô Văn Bình**. Các kết quả trong luận văn trung thực và chưa được công bố trong bất cứ công trình nào.

Tác giả luận văn

Đỗ Tú Anh

**Xác nhận của
Khoa chuyên môn**

TS Cao Tiến Khoa

**Xác nhận của
Người hướng dẫn khoa học**

PGS. TS Tô Văn Bình

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Thầy giáo PGS. TS Tô Văn Bình người thầy đã tận tình hướng dẫn, và tạo mọi điều kiện tốt nhất cho tôi trong suốt quá trình hoàn thành luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới tập thể cán bộ Bộ môn Lí luận và phương pháp dạy học vật lí, Khoa Vật lí, Phòng sau đại học, Ban giám hiệu trường Đại học Sư Phạm - Đại học Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện cho tôi học tập cũng như nghiên cứu khoa học để tôi có thể hoàn thành luận văn.

Tôi xin cảm ơn bạn bè, đồng nghiệp yêu quý của tôi đã quan tâm, khích lệ, động viên để tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp này.

Tôi còn nhận được sự quan tâm giúp đỡ của gia đình. Gia đình đã dành những điều kiện thuận lợi nhất để tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp này. Đây là nguồn cổ vũ động viên rất lớn giúp đỡ cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu khoa học. Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành về sự quan tâm giúp đỡ đó.

Xin chân thành cảm ơn!

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Giả thuyết khoa học	2
4. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
5. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
6. Phương pháp nghiên cứu	3
7. Những đóng góp mới của đề tài.....	3
8. Bố cục của luận văn.....	3
Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG DẠY HỌC VẬT LÝ	4
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	4
1.1.1. Tình hình nghiên cứu trên thế giới	4
1.1.2 Tình hình nghiên cứu trong nước	4
1.2. Hoạt động trải nghiệm	5
1.2.1. Khái niệm hoạt động trải nghiệm [4,12].....	5
1.2.2. Các loại trải nghiệm [4,12]	6
1.2.3. Một số đặc điểm của hoạt động trải nghiệm [12]	6
1.3. Nội dung và hình thức hoạt động trải nghiệm trong dạy học vật lý [1,17]	8
1.3.1. Nội dung hoạt động trải nghiệm trong vật lý.....	8
1.3.2. Hình thức hoạt động trải nghiệm trong dạy học vật lý.....	8
1.4. Quy trình tổ chức hoạt động trải nghiệm về Vật lý [1]	9
1.5. Năng lực giải quyết vấn đề của học sinh trong học tập	11
1.5.1. Khái niệm năng lực, năng lực GQVĐ	11

1.5.2. Các thành tố và chỉ số hành vi của năng lực giải quyết vấn đề của học sinh	11
1.5.3. Tầm quan trọng của năng lực giải quyết vấn đề trong mục tiêu giáo dục	12
1.5.4. Các biện pháp phát triển năng lực GQVĐ của HS [14]	13
1.6. Điều tra dạy học trải nghiệm và phát triển năng lực GQVĐ ở một số trường THCS tại địa phương	21
1.6.1. Mục đích và phương pháp điều tra	21
1.6.2. Đối tượng điều tra	22
1.6.3. Phương pháp điều tra	22
1.6.4. Kết quả điều tra	22
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	25
Chương 2 XÂY DỰNG NỘI DUNG VÀ TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TN VỀ CHỦ ĐỀ “TÁC DỤNG CỦA DÒNG ĐIỆN” TRONG CHƯƠNG ĐIỆN HỌC - VẬT LÍ 7	26
2.1. Vị trí, đặc điểm của chương “Điện học” trong chương trình Vật lí 7	26
2.1.1. Vị trí của chương “Điện học” - Vật lí 7	26
2.1.2. Đặc điểm chương “Điện học” - Vật lí 7	26
2.2. Mục tiêu dạy học của chương “Điện học” - Vật lí 7	27
2.2.1. Chuẩn kiến thức, kĩ năng của chương “Điện học” - Vật lí 7 [5]	27
2.2.2. Mục tiêu bổ sung theo định hướng nghiên cứu	29
2.2.3. Cấu trúc của chương	29
2.2. Xây dựng tiến trình tổ chức HĐTN cho học sinh về chủ đề “Tác dụng của dòng điện” trong chương Điện học - Vật lí 7	31
2.2.1. Một số nội dung có thể tổ chức HĐTN trong chương Điện học - Vật lí 7	31
2.2.2. Soạn thảo tiến trình tổ chức HĐTN cho học sinh về Tác dụng của dòng điện .	31
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	53
CHƯƠNG 3: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM	54
3.1 Mục đích, nhiệm vụ của thực nghiệm sư phạm	54
3.1.1. Mục đích của thực nghiệm sư phạm	54
3.1.2. Nhiệm vụ của thực nghiệm sư phạm	54
3.2. Nội dung và tổ chức thực nghiệm sư phạm	54
3.2.1. Nội dung thực nghiệm	54

3.2.2. Đối tượng thực nghiệm sư phạm	55
3.3. Phương pháp đánh giá kết quả thực nghiệm sư phạm.....	55
3.3.1. Căn cứ đánh giá	55
3.3.2. Cách đánh giá.....	56
3.4. Tiến hành thực nghiệm sư phạm.....	56
3.4.1. Trao đổi với giáo viên tiến hành thực nghiệm.....	56
3.5. Kết quả thực nghiệm sư phạm	56
3.5.1. Hoạt động trải nghiệm 1	57
3.5.2. Hoạt động trải nghiệm 2	59
3.5.3. Hoạt động trải nghiệm 3	62
3.5.4. Hoạt động trải nghiệm 4	64
3.6. Đánh giá chung về TNSP	66
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	67
KẾT LUẬN.....	68
TÀI LIỆU THAM KHẢO	70
PHỤ LỤC	72

DANH MỤC VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Từ viết đầy đủ
ĐGĐĐ	Đánh giá đồng đẳng
GQVĐ	Giải quyết vấn đề
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
HĐTN	Hoạt động trải nghiệm
NL	Năng lực
THCS	Trung học cơ sở
TN	Trải nghiệm
TNSP	Thực nghiệm sư phạm

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Sự khác nhau giữa hoạt động dạy học và HĐTN [1].....	7
Bảng 1.2: Các thành tố của năng lực giải quyết vấn đề.....	12
Bảng 1.3: Rubric đánh giá năng lực giải quyết vấn đề [6,7,10]	16
Bảng 1.4: Cấu trúc kĩ năng đánh giá đồng đẳng [7]	19
Bảng 1.5: Cấu trúc kĩ năng tự đánh giá	20
Bảng 1.6: Tỉ trọng điểm của các hình thức đánh giá năng lực GQVĐ.....	21
Bảng 3.1: Đặc điểm chất lượng học tập của các lớp TN	55
Bảng 3.2: Kết quả phiếu học tập số 1	58
Bảng 3.3: Kết quả phiếu học tập số 2	61
Bảng 3.4: Kết quả phiếu học tập số 3	63
Bảng 3.5: Kết quả phiếu học tập số 4	65

DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ

Hình 2.1. Sơ đồ tóm tắt cấu trúc chương “Điện học” - vật lí 7	30
Hình 3.1: Biểu đồ xếp loại hoạt động TN 1.....	58
Hình 3.2: Biểu đồ xếp loại hoạt động TN 2.....	61
Hình 3.3: Biểu đồ xếp loại hoạt động TN 3.....	63
Hình 3.4: Biểu đồ xếp loại hoạt động TN 4.....	65